

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДРОГОБИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
РАДА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ
MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
DROHOBYCH IVAN FRANKO STATE PEDAGOGICAL UNIVERSITY
YOUNG SCIENTISTS COUNCIL

ISSN 2308-4855 (Print)
ISSN 2308-4863 (Online)

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ГУМАНІТАРНИХ НАУК:

**Міжвузівський збірник наукових праць молодих
вчених Дрогобицького державного педагогічного
університету імені Івана Франка**

HUMANITIES SCIENCE CURRENT ISSUES:

**Interuniversity collection of Drohobych
Ivan Franko State Pedagogical University
Young Scientists Research Papers**

ВИПУСК 69. ТОМ 3
ISSUE 69. VOLUME 3

Видавничий дім
«Гельветика»
2023

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка
(протокол № 14 від 21.11.2023 р.)*

Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка / [редактори-упорядники М. Пантюк, А. Душний, В. Ільницький, І. Зимомя]. – Дрогобич : Видавничий дім «Гельветика», 2023. – Вип. 69. Том 3. – 306 с.

Видання розраховане на тих, хто цікавиться питаннями розвитку педагогіки вищої школи, а також філології, мистецтвознавства, історії.

Редакційна колегія:

Пантюк М.П. – головний редактор, доктор педагогічних наук, професор, проректор з наукової роботи (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Душний А.І.** – співредактор, кандидат педагогічних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Ільницький В.І.** – співредактор, доктор історичних наук, професор (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Дмитрів І.І.** – відповідальний секретар, кандидат філологічних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Андрєєв В.М.** – доктор історичних наук, професор (Київський університет імені Бориса Грінченка); **Батюк Т.В.** – кандидат історичних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Баукова А.Ю.** – кандидат історичних наук, доцент (Львівський національний університет імені Івана Франка); **Бермес І.Л.** – доктор мистецтвознавства, професор (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Грищенко Г.З.** – кандидат історичних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Галів М.Д.** – доктор педагогічних наук, професор (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Галик В.М.** – кандидат історичних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Гжесяк Ян** – доктор габлітований, надзвичайний професор кафедри (Державна вища професійна школа); **Дутчак В.Г.** – доктор мистецтвознавства, професор (Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника); **Засць В.М.** – кандидат мистецтвознавства, доцент (Національна музична академія України імені Петра Чайковського); **Зимомя І.М.** – доктор філологічних наук, професор (Ужгородський національний університет); **Іванишин П.В.** – доктор філологічних наук, професор (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Корсак Р.В.** – доктор історичних наук, професор (Ужгородський національний університет); **Кравчик М.О.** – кандидат філософських наук, доцент (Міжнародний гуманітарний університет); **Лазурко І.М.** – доктор історичних наук, доцент, доцент кафедри історії України Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка (м. Дрогобич, Україна); **Маршалек-Кова Джоанна** – доктор наук, доцент (Університет Миколая Коперника в Торуні, Торунь, Польща); **Масненко В.В.** – доктор історичних наук, професор (Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького); **Мафтин Н.В.** – доктор філологічних наук, професор (Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника); **Мацьків П.В.** – доктор філологічних наук, професор (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Медвідь О.В.** – кандидат історичних наук, доцент кафедри історії України та правознавства, Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка (м. Дрогобич, Україна); **Невмержицька О.В.** – доктор педагогічних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Оршанський Л.В.** – доктор педагогічних наук, професор (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Пагута М.В.** – кандидат педагогічних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Пантюк Т.І.** – доктор педагогічних наук, професор (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Петречко О.М.** – доктор історичних наук, професор (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Печарський А.Я.** – доктор філологічних наук, професор (Львівський національний університет імені Івана Франка); **Попп Р.П.** – кандидат історичних наук, доцент кафедри історії України та правознавства, Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка (м. Дрогобич, Україна); **Синкевич Н.Т.** – кандидат мистецтвознавства, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Ситник О.М.** – доктор історичних наук, професор (Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького); **Сташевська І.О.** – доктор педагогічних наук, професор (Харківська державна академія культури), заслужений діяч мистецтв України; **Сташевський А.Я.** – доктор мистецтвознавства, професор (Харківська державна академія культури), заслужений діяч мистецтв України; **Стецик Ю.О.** – доктор історичних наук, професор (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Стреначікова Марія** – доктор наук (дос. ССс., PhD.), (Академія мистецтв у Банській Бистриці); **Тельвак В.П.** – кандидат історичних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Устименко-Косоріч О.А.** – кандидат мистецтвознавства, доктор педагогічних наук, професор (Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка); **Футала В.П.** – доктор історичних наук, доцент, доцент кафедри історії України Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка (м. Дрогобич, Україна); **Чик Д.Ч.** – доктор філологічних наук, доцент (Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія імені Тараса Шевченка); **Яворська Г.Х.** – доктор педагогічних наук, професор (Міжнародний гуманітарний університет); **Янишин Б.М.** – кандидат історичних наук, старший науковий співробітник (Інститут історії України НАН України); **Яремчук В.П.** – доктор історичних наук, професор (Національний університет «Острозька академія»).

Збірник індексується в міжнародній базі даних Index Copernicus International.

На підставі наказу Міністерства освіти і науки України № 6143 від 28.12.2019 р. (додаток 4) журнал внесений до Переліку наукових фахових видань України (категорія «Б») у галузі педагогічних наук (011 – Освітні, педагогічні науки, 012 – Дошкільна освіта, 013 – Початкова освіта, 014 – Середня освіта (за предметними спеціалізаціями), 015 – Професійна освіта (за спеціалізаціями), 016 – Спеціальна освіта).

На підставі наказу Міністерства освіти і науки України № 409 від 17.03.2020 р. (додаток 1) журнал внесений до Переліку наукових фахових видань України (категорія «Б») у галузі філологічних наук (035 – Філологія) та у галузі культури і мистецтва (022 – Дизайн, 023 – Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація, 024 – Хореографія, 025 – Музичне мистецтво, 026 – Сценічне мистецтво, 027 – Музезнавство, пам'яткознавство, 028 – Менеджмент соціокультурної діяльності).

На підставі наказу Міністерства освіти і науки України № 1290 від 30.11.2021 р. (додаток 3) журнал внесений до Переліку наукових фахових видань України (категорія «Б») у галузі історичних наук (032 – Історія та археологія).

Свідцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації «Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка» Серія КВ № 19906-9706Р від 14.05.2013 р.

Усі електронні версії статей збірника оприлюднюються на офіційному сайті видання www.aphn-journal.in.ua

Редакційна колегія не обов'язково поділяє позицію, висловлену авторами у статтях, та не несе відповідальності за достовірність наведених даних та посилань.

Статті у виданні перевірені на наявність плагіату за допомогою програмного забезпечення StrikePlagiarism.com від польської компанії Plagiat.pl.

Засновник і видавець – Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка, співзасновники Ільницький В.І., Душний А.І., Зимомя І.М.
Адреса редакції: Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка, вул. Івана Франка, 24, м. Дрогобич, обл. Львівська, 82100. тел.: (03244) 1-04-74, факс: (03244) 3-81-11, e-mail: info@aphn-journal.in.ua

© Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка, 2023
© Пантюк М.П., Душний А.І., Зимомя І.М., 2023

УДК 378.147.39+811.111

DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/69-3-38>

Інна САХНЕВИЧ,

orcid.org/0000-0001-7783-495X

кандидат педагогічних наук,

доцент кафедри перекладу та філології

Університету Короля Данила

(Івано-Франківськ, Україна) chiorodist1@yahoo.co.uk

Наталія ГАСЮК,

orcid.org/0000-0003-0546-662X

доцент кафедри перекладу та філології

Університету Короля Данила

(Івано-Франківськ, Україна) nataliia.hasiuk@ukd.edu.ua

Ольга БОГАЙЧУК,

orcid.org/0000-0001-7144-5646

старший викладач кафедри перекладу та філології

Університету Короля Данила

(Івано-Франківськ, Україна) olha.bohaichuk@ukd.edu.ua

ВИКОРИСТАННЯ АНГЛОМОВНОГО МЕДІАКОНТЕНТУ ЮТУБ-КАНАЛІВ МАЙБУТНІМИ ФІЛОЛОГАМИ У ЗВО

У статті висвітлено актуальність професійної підготовки майбутніх філологів-перекладачів в умовах сьогодні з врахуванням повномасштабного вторгнення росії в Україну, а також надання англійській мові статусу мови міжнародного спілкування; доведено важливість успішної міжкультурної комунікації у сучасному світі в умовах глобалізації та цифровізації суспільства; наголошено на тому, що організація успішної комунікації передбачає засвоєння максимального обсягу інформації за рахунок адекватного сприйняття інішомовної культури, її норм і цінностей шляхом використання знань англійської мови; досліджено застосування медіаосвітніх засобів і технологій у контексті підготовки майбутніх фахівців-філологів. Авторами зосереджено увагу на залученні англomовного контенту ютуб-каналів як ефективних медіаосвітніх засобів і технологій у професійну підготовку філологів-перекладачів закладів вищої школи з метою формування професійної, критично мислячої, творчої особистості, підвищення мотивації у навчанні. На основі аналізу первинних, вторинних і третинних медіаосвітніх джерел інформації інтернету, зокрема англomовних ютуб-каналів Department of English and German languages, GrammarSongs by Melissa, Literary Guide for English Students and Teachers (The School of Writing, Literature and Film at Oregon State University), визначено найбільш ефективний англomовний аудіо та відеоконтент для вивчення навчальної дисципліни професійного курсу підготовки майбутніх філологів-перекладачів «Порівняльна стилістика української та англійської мов». У межах окресленої проблеми розроблена авторами класифікація блоків навчальних ютуб-каналів як навчальних англomовних медіаосвітніх засобів і технологій дозволила виокремити основні характерні риси таких інформаційних інтернет-джерел, їхні недоліки та переваги з метою забезпечення якісної організації міжкультурної комунікації студентів – майбутніх кваліфікованих філологів-перекладачів в Україні.

Ключові слова: *медіаосвіта, медіаосвітні засоби й технології, міжкультурна комунікація, філологи-перекладачі, ютуб-канали.*

Inna SAKHNEVYCH,
 orcid.org/0000-0001-7783-495X
 Candidate of Pedagogical Sciences,
 Associate Professor at the Translation and Philology Department
 King Danylo University
 (Ivano-Frankivsk, Ukraine) chiropodist1@yahoo.co.uk

Nataliia HASIUK,
 orcid.org/0000-0003-0546-662X
 Associate Professor at the Translation and Philology Department
 King Danylo University
 (Ivano-Frankivsk, Ukraine) nataliia.hasiuk@ukd.edu.ua

Olha BOHAICHUK,
 orcid.org/0000-0001-7144-5646
 Senior Lecturer at the Translation and Philology Department
 King Danylo University
 (Ivano-Frankivsk, Ukraine) olha.bohaichuk@ukd.edu.ua

THE USE OF ENGLISH MEDIA CONTENT OF YOUTUBE CHANNELS BY FUTURE PHILOLOGISTS AT HIGHER EDUCATIONAL ESTABLISHMENTS

The article highlights the urgency of professional training of would-be philologists-translators nowadays, taking into account Russia's full-scale invasion of Ukraine, as well as granting English the status of the language of international communication; demonstrates the importance of successful intercultural communication in the modern world in the context of globalisation and digitalisation of the society; it is emphasized that the organization of successful communication involves the assimilation of the maximum amount of information due to the adequate perception of a foreign culture, its standards and values through the use of knowledge of the English language; the use of media educational tools and technologies in the context of training future philological specialists is investigated as well. The authors focus their attention on the involvement of the English-language content of YouTube channels as effective media technologies in the professional training of philologists-translators at higher educational establishments in order to form a professional, critical and creative personality, increase students' motivation in the learning process. Based on the analysis of primary, secondary and tertiary media educational sources of information on the Internet, for instance, English YouTube channels of the Department of English and German languages, GrammarSongs by Melissa, Literary Guide for English Students and Teachers (The School of Writing, Literature and Film at Oregon State University), the most effective English audio and video content to study "Comparative Stylistics of Ukrainian and English" – a discipline of the professional course for future philologists-translators has been identified. Within the framework of the outlined problem, the authors' classification of blocks of educational YouTube channels as English media educational tools and technologies gave rise to the identification of the main characteristics of the online information sources mentioned above, their disadvantages and advantages in order to ensure the quality of intercultural communication of students – qualified philologists-translators in Ukraine in the future.

Key words: media education, media educational tools and technologies, intercultural communication, philologists-translators, YouTube channels.

Постановка проблеми. 22 листопада 2023 року Верховна Рада у першому читанні підтримала проєкт Закону про застосування англійської мови в Україні. Такий крок дозволяє підвищити рівень конкурентоспроможності України на міжнародній арені, сприяє розвитку України як туристично й економічно привабливої європейської країни, створює умови для вивчення цієї мови усіма громадянами країни у сферах суспільно-політичного та соціально-культурного життя. Ба більше, надання міжнародного статусу англійській мові пришвидшує процес інтеграції нашої країни до європейського співтовариства, дозволяє успішно подолати усі мовні бар'єри,

адже «...знання англійської мови – ключова компетенція в умовах глобалізаційних змін» (Кушпін, 2023). Важливість визнання Україною використання англійської мови як мови міжнародного спілкування (інструмент глобалізації) створює велику кількість можливостей для об'єднання людей різного соціально-культурного походження з метою ведення, наприклад, ділових перемовин, торгівлі, надання послуг, організації й проведення конференцій, симпозіумів, круглих столів у галузях освіти, науки, культури, економіки, політики, дипломатії тощо. Відтак професійні компетенції філологів набувають важливого значення саме сьогодні, коли українське суспільство у якості при-

оритету обирає вищу освіту високого гатунку не тільки на національному, але й на міжнародному рівнях; коли саме англійська мова стає мовою молодіжної культури, а ХХІ століття як століття технічного прогресу та розвитку інформаційних технологій пропонує користувачам новітніх технічних засобів програми й інструкції саме англійською мовою, адже, згідно зі статистикою, 90% усіх інтернет-ресурсів є англomовними; і, зрештою, важливим є й той факт, що переважна більшість новинної інформації в усіх галузях (політика, економіка, наука, спорт, розваги) також подається англійською мовою. Отже, актуальність обраної теми дослідження визначається міжнародним статусом англійської мови в Україні, а також затребуваністю й важливістю якісної професійної підготовки майбутніх філологів-перекладачів у надскладних умовах війни росії проти України за підтримки України такими світовими лідерами, як США, Великою Британією, Німеччиною, Францією та іншими країнами, де вже послуговуються англійською мовою як мовою міжнародного спілкування.

Аналіз досліджень. Упровадження медіаосвітніх технологій у навчальний процес закладів вищої освіти відбувається надшвидкими темпами. Дослідження таких науковців, як К. Балабанової, В. Білецького, Н. Духаніної, І. Костюхіної, Н. Лащук, І. Нагорної, А. Онкович, Г. Онкович, О. Янишин та ін. свідчать про те, що саме медіаосвітні засоби й технології мають сьогодні інноваційний характер; саме їм приділяють сьогодні увагу у зв'язку з модернізацією мережі закладів вищої освіти; саме медіаосвіта є надважливою сьогодні в Україні на тлі розповсюдження пропаганди й фейкових новин в умовах війни з росією. Вкотре підтверджено, що основним завданням залучення медіаосвітніх засобів і технологій у навчальний процес вищої школи є формування професійної, критично мислячої, творчої особистості фахівця, здатного навчатися у будь-якій галузі освіти, будувати успішну кар'єру та удосконалювати набуті знання, уміння й навички протягом життя (Білецький, 2018). У сучасному інформаційному просторі медіаосвіту розглядають як розвиток особистості з метою формування медіакомпетентності, що сприятиме ефективному використанню можливостей інтернет-засобів і технологій у професійній підготовці філологів-перекладачів.

Традиційні та сучасні методики навчання філологічним дисциплінам (формування комунікативної й цифрової компетенцій; лінгводидактичної компетентності), у тому числі опанування іноземними мовами з використанням інтерактив-

них технологій, інформаційно-комунікативних технологій (засобів ІКТ, під якими розуміють «...сукупність апаратних (комп'ютер, принтер, мультимедійний проектор, вебкамера тощо), програмних (комп'ютерні навчальні програми, словники, енциклопедії, перекладачі тощо) засобів комп'ютера й телекомунікацій і способів їх функціонування, що реалізуються для ефективної професійної підготовки майбутнього вчителя іноземних мов» (Костікова, 2009:11); застосування особистісно орієнтованої системи в процесі навчання основам інформаційних технологій майбутніх іноземних філологів (Карташова, 2004:13) є предметом дослідження таких науковців-практиків, як Н. Арістової, І. Булах, І. Костікової, С. Доманової, Л. Карташової, О. Конотоп, О. Комар, М. Кудрі, В. Кухаренка, В. Мірошніченко, Л. Морської, Ю. Полікарпової, В. Редько, О. Собаєвої, П. Стефаненко, Ю. Штеменко та ін. Популяризація України у світі та просування інтересів України в світовому інформаційному просторі, здійснення міжнародних стратегічних комунікацій, «...збільшення та оптимізації присутності України на міжнародних заходах та майданчиках; присутності у міжнародному академічному, культурному та громадському середовищі; ...регулярний відкритий діалог із спільнотою світових лідерів думки, експертів та медіа, які висвітлюють або коментують українську тематику» – ці процеси суспільно життя нашої країни не будуть успішними без підготовки кваліфікованих, конкурентоздатних, відповідальних і творчих філологів іноземної (англійської) мови (Законопроект, 2023).

Мета статті – довести, що залучення сучасних медіаосвітніх засобів мережі «Інтернет» (професійно зорієнтованого аудіо та відеоконтенту) є однією з важливих умов підвищення мотивації майбутніх філологів-перекладачів у процесі професійної підготовки у закладах вищої освіти (на прикладі навчальної дисципліни «Порівняльна стилістика української та англійської мов»). Серед основних завдань визначаємо такі: доведення актуальності успішної міжкультурної комунікації у сучасному світі; аналіз важливості навчальної дисципліни «Порівняльна стилістика англійської та української мов» у сприянні підвищенню міжкультурної комунікації; проведення дослідження застосування медіаосвітніх засобів і технологій у контексті підготовки майбутніх фахівців-філологів, підвищення їх мотивації у навчанні; визначення ефективних інтернет-джерел з метою підвищення мотивації студентів щодо вивчення стилістичних особливостей художньо-публіцистичних текстів.

Виклад основного матеріалу. В умовах глобалізації світу зростає важливість міжкультурної комунікації в усіх сферах життя суспільства. Враховуючи той факт, що міжкультурна комунікація є комплексним предметом, котрий включає елементи багатьох дисциплін, серед яких не тільки філософія, психологія, антропологія, але й лінгвістика, у підсумку наголошуємо на актуальності міжкультурної комунікації сьогодні як способу спілкування людей з різних культур на відстані або віч-на-віч, з використанням усної або письмової мови, мови жестів, мови етикету або офіційних протоколів у будь-яких сферах діяльності. Культурні відмінності у спілкуванні (на прикладі української та англійської (британської) спільнот) призводять до вирішення багатьох проблем комунікації, а саме: де, коли і як спілкуватися (тобто визначення місця, часу і способу спілкування, іншими словами, вибір темпу мовлення, інтонації, розстановки пауз), визначення психології спілкування: уважності, прямолінійності, послідовності, щирості, уміння знаходження спільної думки у вирішенні спірних проблем. Таким чином, організація успішної комунікації передбачає засвоєння максимального обсягу інформації за рахунок здатності обидвох сторін адекватно сприймати іншомовну культуру, її норми, цінності, норми поведінки шляхом використання знань іноземної мови.

«Порівняльна стилістика української та англійської мов» як розділ мовознавства – це така навчальна дисципліна, котра дозволяє вирішити не тільки ряд лінгвостилістичних проблем, але й сприяє підвищенню міжкультурної комунікації. Сучасний фахівець-філолог і перекладач повинен не тільки досконало володіти усіма аспектами іноземної (англійської) мови, але й бути обізнаним у міжкультурній комунікації: вміти прогнозувати поведінку співрозмовника, його реакцію на ті чи інші висловлювання, знаходити адекватні способи вирішення перекладацьких проблем згідно з культурними нормами як української, так і англійської мов. Відома дослідниця-філологиня О. Дубенко виокремлює дві гілки досліджень у порівняльній стилістиці української та англійської мов: перша «... базується на співставленні перекладів з оригіналами (теоретико-перекладацьке відгалуження порівняльної стилістики), друга – на вивченні збіжностей та розбіжностей оригіналів» (Дубенко, 2011:8). Науковиця наголошує, що основним завданням предмету є «вивчення стилістичних ресурсів та стилістичних мовленнєвих фактів порівнювальних мов, індивідуальних стилів» (Дубенко, 2011:12). Відтак,

зв'язок порівняльної стилістики із соціолінгвістикою, психолінгвістикою, етнографією, історією, соціальною психологією, історією літератури, філософією, теорією перекладу та іншими науками має неабиякий вплив на формування ефективної міжкультурної комунікації. Порівняння стилістичних засобів і прийомів, функціональних стилів і реєстрів англійської та української мов є тим фактором, який «визначає національно-культурну специфіку спілкування» (Дубенко, 2011:14), а отже, є важливою складовою професійної підготовки майбутніх перекладачів-філологів. Саме тому підвищити мотивацію студентів до вивчення порівняльної стилістики як однієї з обов'язкових навчальних дисциплін фахової підготовки є важливим завданням викладача університету в епоху тотальної цифровізації, цифрової трансформації й упровадження нової освітньої ідеї на основі сучасних інформаційних технологій, де формування ключових компетентностей сучасного філолога пов'язано з формуванням медіаосвіти. Саме медіаосвіта, на думку відомої науковиці Г. Онкович, покликана «... допомогти особистості краще адаптуватися у світі медіакультури, опанувати мову засобів масової інформації, навчити аналізувати медіатексти, сприймати медіапродукт і т. ін. з тим, щоб ефективно використовувати знання, котрих людина потребує» (Онкович, 2008:132). Медіаосвіта передбачає використання засобів масової комунікації не тільки з метою самоосвіти, але й у навчальному процесі, зокрема для підвищення фахового рівня. Наразі молодь багато часу витрачає на ознайомлення з різноманітним інтернет-контентом не тільки розважального, але й навчального спрямування. Отже, «... існує нагальна потреба використовувати медіаінформаційні технології в освітньому процесі для того, щоб навчання було сучасним, цікавим, динамічним, оскільки саме ці технології мають якісно нові можливості» (Онкович та ін., 2022:102).

Зміна класичного формату освіти на цифровий має багато переваг. Зокрема, студенти мають можливість розвивати навички самостійної роботи; правильно працювати з навчальним матеріалом, виокремлюючи найбільш корисний для навчання; швидко адаптуватися до умов навчання (з врахуванням сучасних реалій, у яких перебуває Україна сьогодні). Викладачі також не стоять осторонь цифрової трансформації освіти: вони мають можливість охопити навчальним процесом різноманітну студентську аудиторію як в Україні, так і тих студентів, які навчаються за кордоном. Зміна підходу до навчання на більш індивідуальний дозволяє надати ефективності співпраці викладача

із студентами, вибудувати індивідуальний освітній план з врахуванням потреб студента: навчатися в певних умовах, у певний час, певному темпі, оптимально використовувати сучасні навчально-методичні матеріали, у т.ч. аудіо та відеоконтент.

Цифровий формат підготовки майбутніх перекладачів-філологів з використанням інтернет-технологій як одного з елементів медіаосвіти є, на наш погляд, одним з ефективних шляхів професійної освіти в Україні у сучасних умовах. На прикладі навчальної дисципліни «Порівняльна стилістика української та англійської мов» спробуємо дослідити, які інтернет-джерела можна використати у навчальному процесі з метою підвищення мотивації студентів щодо вивчення стилістичних особливостей художньо-публіцистичних текстів, а також текстів ділового та науково-публіцистичного спрямування. Основний акцент – художньо-публіцистичний стиль мовлення.

Спочатку варто звернути увагу на той факт, що інтернет – це величезна кількість інформаційних ресурсів у формі вебсторінок, електронних повідомлень і великих файлів, які можуть бути цифровими музичними або відеофайлами, комп'ютерними програмами. Це важливий інструмент для навчання, спілкування та розвитку. Відтак постає проблема: яким інтернет-джерелам варто довіряти, якщо їх використовувати у навчанні, зокрема для вивчення «Порівняльної стилістики англійської та української мов» студентами у закладах вищої освіти? Як стверджує відома дослідниця медіадидактики в Україні Ганна Онкович, усі інформаційні джерела інтернету можна поділити на три категорії: первинні – це «...документ або людина, що надають прямі докази фактам»; вторинні – «...описують первинні. Вторинні джерела у вигляді наукових статей і книг, виданих у наукових видавництвах, ретельно перевіряються і зазвичай містять точну інформацію»; третинні – «узагальнюють вторинні» (Онкович та ін., 2022:105). Зважаючи на той факт, що первинними джерелами інформації є люди або документи (наприклад, листи учасників подій, публікації експерименту, дослідження, офіційні доповіді, тексти виступів, плакати, брошури, свідчення очевидців), такі джерела не є доцільними для вивчення «Порівняльної стилістики української та англійської мов» з точки зору її теоретичного змісту, проте є актуальними для опрацювання англomовних й україномовних прикладів текстів різного функціонально-стилістичного забарвлення, зокрема, офіційних документів, публіцистичного та газетного стилів. Такі первинні джерела інформації можна легко підтвер-

дити певними прямими доказами і фактами. Вторинні джерела інформації містять розгалужену інформацію про результати, надані першоджерелом. Наприклад, відома газета Financial Times у статті згадала промову Уїнстона Черчилля. Отже, газета – вторинне джерело, а згадка про промову – це згадка про першоджерело. Аналогічно, якщо студенти отримали завдання прочитати сонети Уільяма Шекспіра англійською мовою, вони у такий спосіб працюють з першоджерелом. Якщо ж завдання містить порівняльний стилістичний аналіз сонетів Шекспіра з їх перекладом українською мовою – переклад виступатиме вторинним джерелом інформації, котре може містити авторські оцінки й тлумачення. Постає питання: чи можна довіряти вторинним джерелам інформації (наприклад, у вигляді перекладів) у процесі підготовки до занять з «Порівняльної стилістики української та англійської мов»? Так, можна, адже переклад базується на оригіналі тексту; авторські оцінки й тлумачення, представлені у тексті перекладу є, зазвичай, тією інформацією, яка зібрана на основі оригінального тексту й змодельована із врахуванням культурних і стилістичних особливостей мови перекладу. Загалом, такі вторинні джерела, як статті (опубліковані у наукових журналах) й наукові книги (видані у видавництвах) зазвичай ретельно перевіряються (рецензуються) і тому відносяться до надійних джерел інформації.

Третинні джерела інформації є сумішшю первинних і вторинних джерел. До таких джерел відносять підручники, посібники, енциклопедії, Вікіпедія – інтернет-енциклопедія тощо, котрі містять огляд тематичної інформації одним автором або групою авторів і, відповідно, відображають особисту думку (думки) автора (авторів) на основі проведеного аналізу першоджерел або вторинних джерел інформації з посиланням на відповідні джерела. Зазвичай третинним джерелам можна довіряти, оскільки вони також, як і вторинні джерела, проходять певний контроль зі сторони відповідних органів (наглядових рад, методичних рад, міністерств тощо). Щодо Вікіпедії, то рекомендувати таке джерело інформації для навчання студентам у закладах вищої освіти, на наш погляд, не варто, оскільки авторство окремих статей Вікіпедії є сумнівним з точки зору професійного рівня. Загалом третинні джерела є також доцільними для навчального процесу.

Окремо постає питання щодо доцільності використання певного англomовного аудіо та відеоконтенту у вивченні «Порівняльної стилістики української та англійської мов». З одного боку, використання аудіо та відеоконтенту відповідної

тематики має на меті підвищити мотивацію студентів щодо вивчення «Порівняльної стилістики української та англійської мов», а з іншого – розширити їх культурний світогляд, поглибити існуючий рівень знань із стилістики. Аналіз інтернет-джерел, придатних для вивчення «Порівняльної стилістики української та англійської мов», дозволяє розділити їх на такі блоки: теоретичний блок (корисний для підготовки до семінарських занять), теоретико-практичний блок (містить поєднання короткого викладу теоретичного матеріалу з достатньою кількістю прикладів, інколи – тестових завдань і практичних вправ); практичний блок (де теоретичний матеріал вдало аргументовано практичними прикладами). До теоретичного блоку належать, на наш погляд, такі ютуб-канали, як *Department of English and German languages* або ютуб-канал *Барно Хакимова*. Наприклад, за покликанням https://www.youtube.com/watch?v=p3mJz_rcRF0 на ютуб-каналі *Department of English and German languages* розміщено відеолекцію *Saule Ussenova* (магістра гуманітарних наук, викладача кафедри англійської та німецької мов Актюбінського регіонального державного університету ім. К. Жубанова, м. Актюбінськ, Республіка Казахстан) про функціональні стилі в англійській мові й фонетичні експресивні засоби. Загалом вона є авторкою 15 лекцій з порівняльної стилістики, котрі завершуються лекцією-контролем засвоєння знань, умінь і навичок використання англомовних стилістичних засобів з метою забезпечення аналізу художніх текстів. Лекції представлено у вигляді слайдів, авторка читає інформацію з екрану. Кожна лекція звершується блоком питань з метою перевірки розуміння теми, а також списком використаних джерел. Щодо ютуб-каналу Барно Хакимової (старшого викладача Ташкентського державного педагогічного університету ім. Нізамі, Республіка Узбекистан), наприклад, за покликанням https://www.youtube.com/watch?v=BF8V_q16zHo маємо можливість переглянути тему *Phonetic expressive means and stylistic devices*. У короткій відеопрезентації подано дефініції фонетичних експресивних засобів, а також короткий аналіз їхніх прикладів. Варто зауважити, що авторство більшості джерел, використаних у згаданих вище ютуб-каналах – іноземне: британське, американське, проте інколи й зустрічаються російськомовні джерела, що суперечить проекту Закону про внесення змін до деяких законів України щодо заборони використання джерел інформації держави-агресора або держави-окупанта в освітніх програмах, в науковій та науково-технічній діяльності, тобто, введено обмеження

на використання посилань в освітніх програмах та наукових дослідженнях на джерела інформації, створені на території, державною мовою, громадянами та юридичними особами держави-агресора (Верховна Рада України, 2023). Відтак, зважаючи на вторгнення росії в Україну, використання такого теоретичного контенту у якості додаткових медіаджерел для підготовки до лекційних або семінарських занять не є доцільним, на нашу думку, з морально-етичної точки зору.

Важливими є, на наш погляд, теоретико-практичні медіаосвітні ютуб-канали, створені в англомовних країнах, наприклад, *GrammarSongs by Melissa*, *Help Teaching*, *Literary Guide for English Students and Teachers (The School of Writing, Literature and Film at Oregon State University) Teaching Intentionally* (США), *Learn Easy English*, *Maple Online Learning* (Велика Британія). До прикладу, розглянемо американський ютуб-канал *GrammarSongs by Melissa*. Авторка каналу – носій мови – створила ряд коротких (2–4-хв.) відеокліпів, де у доступній пісенній формі пояснює стилістичні засоби, котрі, як вона сама визнає, може представити за допомогою пісень не тільки для дітей старших класів – носіїв англійської мови, але й для студентів, які вивчають англійську мову як іноземну. Відео створені у вигляді цікавих мультфільмів, де авторка співає й водночас у веселій, жартівливій формі описує стилістичні експресивні засоби на так званій «дошці»: подає короткі, зрозумілі визначення термінів і різноманітні приклади. Такі відеозаписи урізноманітнюють процес навчання: неодноразове повторення стилістичного засобу дозволяє вивчити правильну вимову й правопис стилістичного терміну, а також швидко його запам'ятати завдяки цікавим прикладам у пісенно-віршованій формі. Варто зауважити, що створені Мелісою короткі відео на ютуб-каналі є також цікавими й корисними для тих, хто не тільки вивчає стилістику англійської мови, але й розглядає граматичні аспекти. Такі відео є, на наш погляд, саме тими медіаосвітніми засобами, які сприятимуть підвищенню мотивації студентів у вивченні стилістики англійської мови та урізноманітнять заняття викладачів, адже усі учасники навчального процесу у ЗВО сьогодні є психологічно та морально виснаженими внаслідок війни росії проти України, а також через вплив пандемії Covid-19, яка змінила очний формат навчання на онлайн-навчання, відтак значно обмеживши спілкування студентів і викладачів в аудиторіях. Проте, серед проаналізованих нами медіаосвітніх джерел американський ютуб-канал *Literary*

Guide for English Students and Teachers (The School of Writing, Literature and Film at Oregon State University) веде, на наш погляд, першість як для студентів, так і для викладачів. Мінілекції носіїв англійської мови – професорів літературознавства, основними елементами яких є: легкий для сприйняття виклад матеріалу, підкріпленого багатьма прикладами художніх стилістичних жанрів, різні блоки навчального матеріалу, а саме: «The Oregon State Guide to English Literary Terms», «The Oregon State Guide to Grammar», та «About Words» стануть у нагоді усім учасникам навчального процесу на спеціальності «Філологія». Наприклад, за покликанням <https://www.youtube.com/watch?v=IzfyNwNpUmA> висвітлено тему «What is Hyperbole?» Лекторка Єлена Пассарелло професійно й змістовно відповідає на це запитання, використовуючи приклади з повсякденного життя та відому широкому загалу поціновувачів світової (англійської) літератури сцену на балконі з п'єси Вільяма Шекспіра «Ромео і Джульєтта». Коротке відео покликане допомогти студентам, які вивчають англійську мову, правильно ідентифікувати гіперболічну мову, проаналізувати її структуру й призначення.

Висновки. Визнання англійської мови як міжнародного засобу спілкування в нашій країні обумовлює важливість підготовки майбутніх філологів-перекладачів у ЗВО України. З метою підвищення мотивації студентів щодо вивчення

навчальних дисциплін у процесі професійної підготовки важливо, на наш погляд, залучати медіаосвітні навчальні засоби й технології з англomовним аудіо та відеоконтентом, зокрема вторинного та третинного характеру. Дослідження англomовних ютуб-каналів як одного з поширених медіаосвітніх засобів на прикладі вивчення навчальної дисципліни «Порівняльна стилістика англійської та української мов» дозволяє виокремити такі особливості професійно-створених та успішних джерел підвищення мотивації студентів: короткі за обсягом часу відео; поєднання теоретичної частини з прикладами як з повсякденного життя, так й із загальновідомих творів художньої літератури; логічність й послідовність викладу теоретичної частини з дотриманням одного з головних принципів педагогіки: від простого – до складного; використання розважального контенту у процесі викладу теоретико-практичної частини матеріалу (гумористичний характер прикладів, наявність казкових, мультиплікаційних героїв, музичний супровід; віршована форма текстів навчального-теоретичного матеріалу; уживання кумедних малюнків, різнокольорових таблиць або діаграм); використання презентацій, створених із залученням інтерактивних технологій навчання, наприклад, Kahoot, LearningApps, Quizlet, Toontastic 3D тощо. Організація успішної комунікації – ось одне з головних завдань підготовки кваліфікованих англomовних філологів сьогодення у ЗВО.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Верховна Рада прийняла законопроект щодо заборони використання джерел інформації держави-агресора або держави-окупанта в освітніх програмах, в науковій та науково-технічній діяльності від 01 грудня 2022. № 7633. URL: <https://www.rada.gov.ua/news/razom/230916.html> (дата звернення: 01.10.2023).
2. Білецький В. С., Онкович Г. В., Онкович А. Д. 2018. Нове в медіаосвіті: науково-педагогічна блогодидактика. *Прикарпатський вісник НТШ. Слово*. Івано-Франківськ, № 4(48). С. 380–391.
3. Дубенко О. Ю. Порівняльна стилістика англійської і української мов. 2011. Навч. посіб. 2-ге вид., доп. Вінниця : Нова книга, 328 с.
4. Костікова І. І. Теоретико-методологічні засади професійної підготовки майбутніх учителів іноземних мов засобами ІКТ : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04; Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. Харків, 2009. 34 с.
5. Карташова Л. А. Особистісно орієнтована система основ інформаційних технологій в процесі підготовки майбутніх вчителів іноземних мов : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. Київ, 2004. 20 с.
6. Онкович Г. В. Медіаосвіта як інтелектуально-комунікативна мережа. *Вища освіта України*. Тем. вип. *Наука і вища освіта в Україні: міра взаємодії*, 2008. № 3. Д. 1. С. 130–137.
7. Онкович Г. В., Білецький В. С., Онкович А. Д. 2022. Інтернет-дидактика як «парасольковий» термін. Science of XXI century: development, main theories and achievements: collection of scientific papers “SCIENTIA” with Proceedings of the III International Scientific and Theoretical Conference, December 2, Helsinki, Republic of Finland: European Scientific Platform, 101–107. URL: <http://eprints.zu.edu.ua/35148/1/21-49-PB111%20%281%29.pdf> (дата звернення: 02.11.2023).
8. Кушпінт А. Чому англійська може стати мовою спілкування в Україні? 2023. URL: https://24tv.ua/education/angliyska-mova-ukrayini-stane-obovyazkovoyu-dlya-bagatoh-lyudey_n2344035 (дата звернення: 06.11.23).
9. Department of English and German languages. 2020. URL: <https://www.youtube.com/@departmentofenglishandgerm2737> (date of access: 10.10.2023).
10. GrammarSongs by Melissa. 2013. URL: https://www.youtube.com/channel/UCkbi6oVP_8Yzk9qPDFz9etw (дата звернення: 10.10.2023).
11. Help Teaching. 2013. URL: <https://www.youtube.com/c/HelpTeaching> (дата звернення: 07.09.2023).

12. Literary Guide for English Students and Teachers. The School of Writing, Literature and Film at Oregon State University. 2016. URL: <https://www.youtube.com/@SWLF> (дата звернення: 11.09.2023).

13. Learn Easy English. 2019. URL: <https://www.youtube.com/@LearnEasyEnglish> (дата звернення: 16.09.2023).

14. Maple Online Learning. 2021. URL: <https://www.youtube.com/@MapleOnlineLearning> (дата звернення: 17.09.2023).

REFERENCES

1. Verkhovna Rada pryiniiala zakonoproekt shchodo zaborony vykorystannia dzherel informatsii derzhavy-ahressora abo derzhavy-okupanta v osvithnikh prohramakh, v naukovii ta naukovo-tekhnichnii diialnosti vid 01. hrudnia 2022 [The Verkhovna Rada adopted a draft law banning the use of information sources of the aggressor or occupying state in educational programmes, scientific and technical activities of December 01, 2022] № 7633. URL: <https://www.rada.gov.ua/news/razom/230916.html> (accessed: 01.10.2023) [in Ukrainian].

2. Biletskyi V. S., Onkovych H. V., Onkovych A. D. (2018) Nove v mediaosviti: naukovo-pedahohichna blohodydaktyka. [New in media education: scientific-pedagogical blog didactics]. Prykarpatskyi visnyk NTSh. Slovo, 4(48). 380-391. [in Ukrainian].

3. Dubenko O. Yu. 2011. Porivnialna stylistyka anhliiskoi i ukrainskoi mov. [Contrastive stylistics of English and Ukrainian]: navch. posib, 328. [in Ukrainian].

4. Kostikova I. I. (2009). Teoretyko-metodolohichni zasady profesiinoi pidhotovky maibutnikh uchyteliv inozemnykh mov zasobamy IKT. [Theoretical and Methodological Bases of Professional Training of Future Foreign Language Teachers by Means of ICT]: Thesis abstract. Kharkiv, 34 p. [in Ukrainian].

5. Kartashova L. A. (2004). Osobystisno oriietovana systema osnov informatsiinykh tekhnolohii v protsesi pidhotovky maibutnikh vchyteliv inozemnykh mov. [Personality-oriented system of information technology basics in the process of training future foreign language teachers]. Thesis abstract. Kyiv, 20 p. [in Ukrainian].

6. Onkovych H. V. (2008). Mediaosvita yak intelektualno-komunikatyvna merezha. [Media education as an intelligent communication network]. Vyshcha osvita Ukrainy. Tematychnyi vypusk Nauka i vyshcha osvita v Ukraini: mira vzaiemodii. 3. App.1, p. 130-132. [in Ukrainian].

7. Onkovych H. V., Biletskyi V. S., Onkovych A. D. (2022) Internet-dydaktyka yak «parasolkovyi» termin. [Internet didactics as an «umbrella» term]. Science of XXI century: development, main theories and achievements: collection of scientific papers «SCIENTIA» with Proceedings of the III International Scientific and Theoretical Conference, December 2, 2022. Helsinki, Republic of Finland: European Scientific Platform, 101-107. Available at: <http://eprints.zu.edu.ua/35148/1/21-49-PB111%20%281%29.pdf> (data zvernennia: 02.11.2023). [in Ukrainian].

8. Kushpit A. (2023) Chomu anhliiska mozhe staty movoiu spilkuvannia v Ukraini? [Why can English become the language of communication in Ukraine?]. Available at: https://24tv.ua/education/angliyska-mova-ukrayini-stane-oboviazkovoyu-dlya-bagatoh-lyudey_n2344035 (data zvernennia 06.11.23). [in Ukrainian].

9. Department of English and German languages. (2020). Available at: <https://www.youtube.com/@departmentofenglis-handgerm2737> (accessed: 10.10.2023).

10. GrammarSongs by Melissa. (2013). Available at: https://www.youtube.com/channel/UCkbi6oVP_8Yzk9qPDfz9etw (accessed: 10.10.2023).

11. Help Teaching. (2013) Available at: <https://www.youtube.com/c/HelpTeaching> (accessed: 07.09.2023).

12. Literary Guide for English Students and Teachers. The School of Writing, Literature and Film at Oregon State University. (2016) Available at: <https://www.youtube.com/@SWLF> (accessed: 11.09.2023).

13. Learn Easy English (2019) Available at: <https://www.youtube.com/@LearnEasyEnglish> (accessed: 16.09.2023). [in English]. 1

14. Maple Online Learning. (2021). Available at: <https://www.youtube.com/@MapleOnlineLearning> (accessed: 17.09.2023).